

[Honoré]

ikke er en begrundelse for ikke at tage den op. Jeg tror, at netop en så stor udfordring er nødvendig for folketinget og også for enhver regering. Jo længere vi udsætter dette, jo sværere bliver det at løse den økonomiske hovedopgave. Kun ved at tage en så stor opgave op, tror jeg, får vi en tilstrækkelig modig, en tilstrækkelig ambitiøs og måske også en tilstrækkelig stærk regering.

Det kan ikke lade sig gøre, tror jeg, at få en stærk og modig regering, hvis målsætningen blot er at reducere arbejdsløsheden med 25.000 eller 50.000, at nedskære betalingsbalanceunderskuddet med 1 mia. kr. eller 2 mia. kr. Det kommer der ikke noget særligt ud af, for set i et længere tidsperspektiv er det i og for sig bare at fortsætte den økonomiske nedtur at køre med en sådan politik, den kan ikke samle en tilstrækkelig stor politisk tilslutning, og den kan slet ikke få befolkningen til at acceptere økonomiske ofre, fordi befolkningen ved, at det fører ingen steder hen.

Jeg tror, at den politik, vi har arbejdet med i den tid, kristeligt folkeparti har været herinde, karakteriseret af forlig, hvis planlægningsperiode kun var nogle år, har demoraliseret folketinget og har demoraliseret befolkningen, og denne demoralisering fortsætter og bliver endnu større, hvis vi kører videre som hidtil.

Jeg har desværre ikke tid til at komme ind på de indlæg, der kom, fordi jeg fandt det nødvendigt yderligere at begrunde vores forslag.

Jeg mener til sidst at måtte sige, at det er jo os selv, der har til opgave at styre udviklingen den rette vej og ikke bare lade udviklingen køre videre med os. Det er folketingets, det er regeringens opgave. Vi kan ikke nøjes med at vente på, at der skal komme en løsning fra udlandet. Gør vi ikke virkelig noget alvorligt ved det i disse år, så tror jeg, at vi i løbet af 1980'erne, måske den første halvdel af 1980'erne, vil komme ud for en virkelig økonomisk katastrofe.

Af disse grunde tror jeg, det er meget nødvendigt med en tiårsplan for økonomisk genrejsning som den, vi her har foreslået.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Melchior):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til det politisk-økonomiske udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Standardfradrag for ejerlejligheder og fradrag for udgifter til reparation, vedligeholdelse og energibesparende foranstaltninger [af Bollmann (CD) m. fl.].

(Lovforslag nr. L 188. Fremsat 27/2 79).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

Centrum-demokraternes lovforslag indeholder to ændringer af de gældende regler om fradrag vedrørende ejerboliger. For det første foreslås det, at der også skal gives standardfradrag til ejerlejligheder. Efter de gældende regler gives der standardfradrag til enfamilieshuse og tofamilieshuse, mens ejerlejligheder hverken har standardfradrag eller fradrag for de faktiske driftsudgifter.

Denne særlige regel for ejerlejligheder har været gældende siden realkreditforliget i 1969, hvor ejerlejligheder blev inddraget under reglerne om procentvis beregnet lejeværdi.

Hvis man i den nuværende situation indfører standardfradrag for ejerlejligheder, vil det medføre et provenutab i 1979 på omkring 80 mill. kr. Regeringen kan af den grund ikke gå ind for forslaget.

Centrum-demokraternes lovforslag rummer endvidere visse ændringer i reglerne om fradrag for faktiske udgifter til vedligeholdelse og energibesparende foranstaltninger. Det foreslås således, at man for helårsboliger i en- og tofamilieshuse, ejerlejligheder og stue-

[Ministeren for skatter og afgifter]

huse skal kunne fradrage udgifter til reparation, vedligeholdelse og energispareinvesteringer inden for 10.000 kr. årligt.

Efter de gældende regler kan ejere af de nævnte helårsboliger under visse betingelser opnå fradrag for halvdelen af udgifterne til energibesparende foranstaltninger, dog højst for 3.000 kr., og udgifter til reparationer og vedligeholdelse kan efter de gældende regler ikke fradrages særskilt ved siden af standardfradraget. For blandede boliger kan man fradrage vedligeholdelsesudgifterne fuldt ud.

Så vidt jeg har forstået forslaget, vil det indebære, at vedligeholdelsesudgifter for et enfamilieshus med standardfradrag kan fradrages to gange, dels i form af standardfradrag og dels med fradrag af de faktisk afholdte udgifter. Jeg ved ikke, om jeg har forstået det rigtigt, men hvis jeg har forstået det rigtigt, så kan det vel ikke være rimeligt.

Det er ikke muligt at give realistiske skøn over, hvor stort et provenutab dette forslag vil medføre, men det vil blive dyrt. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at for hver gang 100.000 husejere benytter sig af ordningen fuldt ud, vil der blive tale om et provenutab på omkring 550 mill. kr. for det offentlige under ét.

I bemærkningerne til lovforslaget er det nævnt, at forslaget vil indebære administrative forenklinger. Det må jeg stille mig meget tvivlende over for. Vi vil jo nu få alle de administrative vanskeligheder med at kontrollere regninger og bilag vedrørende udgifter til vedligeholdelse, som vi havde, før vi indførte standardfradraget.

Hvad angår energispareforanstaltninger, vil det næppe være praktisk, at kontrollen med udgifter til energispareforanstaltninger flyttes fra de kommunale bygningsmyndigheder til de skattelignende myndigheder. Ligningsmyndighederne har næppe så gode forudsætninger for at vurdere energispareforanstaltningerne, som de kommunale bygningsmyndigheder har.

Alt i alt finder jeg ikke den af centrumdemokraterne foreslåede ordning hensigtsmæssig, og regeringen kan derfor heller ikke støtte denne del af forslaget fra centrumdemokraterne.

Karl Nielsen (S):

Forslaget fra CD om ændringer i ligningsloven vil jeg ligesom ministeren dele op i to afsnit.

Den første del af forslaget går ud på at indføre standardfradrag for ejerlejligheder. Her synes jeg man må huske på, at man indgik et realkreditforlig i 1969. Det var under VKR-regeringen, jeg tror, det har været Poul Møller, der var finansminister. Det blev aftalt i dette forlig, at ejerlejlighederne ikke skulle have standardfradrag. Så vidt jeg husker, gik diskussionen ud på, om ejerlejlighederne skulle have en højere lejeværdiprocent end andre boliger, men resultatet blev, at man fik en lejeværdiprocent, der var på højde med andre ejerboliger, men ikke indførte standardfradrag.

Når dertil kommer, at socialdemokratiets sympati for ejerlejligheder ikke er særlig fremherskende, må vi afvise denne del af forslaget.

Den anden del af forslaget går ud på, at der for helårsbeboelse i en- eller tofamiliehuse, ejerlejligheder og stuehuse på landet kan fradrages udgifter til reparation, vedligeholdelse og energibesparende investeringer inden for et beløb af 10.000 kr. årligt. Jeg har også forstået forslaget sådan, at det er ud over standardfradraget.

Denne del af forslaget vil forøge fradragene meget voldsomt, og vi er klar over, at det vil give et meget stort provenutab, som også ministeren var inde på. Skulle man endelig til at se på de gældende regler, for så vidt angår beløb, der kan fradrages i forbindelse med energibesparende foranstaltninger, som jo i dag udgør 3.000 kr. årligt, da burde vi vel gå bort fra fradragformen og tilbage til tilskudsformen, idet denne ordning havde betydelig større effekt end ordningen, vi har i dag.

Heller ikke denne del af forslaget kan vi støtte.

Kjærulff-Schmidt (FP):

Fremskridtspartiet er enig med forslagsstillerne i, at standardfradragene bør omfatte enhver form for fast ejendom, der tjener til bolig for ejeren. Vi er også enige med forslagsstillerne i, at standardfradraget er for lavt. Vi har derfor selv tidligere stillet forslag om forhøjelse af beløbsgrænsen. Det tror vi er en enklere og bedre vej end den, forslags-

[Kjæruff-Schmidt]

stillerne anviser, idet denne ville betyde en tilbagevenden til de administrative besværligheder med sondringer mellem vedligeholdelses- og forbedringsudgifter, med bilagstvang osv. – besværligheder, som man slap af med i sin tid ved overgangen til standardfradrag, selv om man altså delvis har fået det genindført netop for så vidt angår de energibesparende foranstaltninger.

Det, jeg kan sige om forslaget, er altså en blanding af positivt og negativt, men jeg kunne have lyst til at føje til, at jeg synes, de partier, som nu for forslagsstillernes vedkommende her i dag kommer med et forslag, der betyder provenutab, burde huske, at når der drøftes finanslov, så er det nødvendigt at anvise dækning. Der er jo intet lettere end, som centrum-demokraterne her gør det, at komme med populære skattelettelsesforslag, og der er intet lettere end at lade være med at anvise, hvor besparelserne skal komme fra. Jeg synes, centrum-demokraterne, som ofte slår sig til ridder på at ville lette beskattningen for parcelhusejere og for andre grupper i samfundet, først og fremmest i deres partidrøftelser burde søge at nå frem til, hvor de besparelser skal hentes, som kan finansiere disse skattelettelser. Vi andre gør et stort arbejde ud af at prøve at anvise besparelserne. Så er der ligesom lidt mere fornuft i at snakke om skattelettelser, der så kan gennemføres.

Fogh Rasmussen (V):

Dette lovforslag indeholder to elementer. For det første foreslår centrum-demokraterne, at ejere af ejerlejligheder får adgang til standardfradrag på linje med ejere af enfamiliehuse.

Centrum-demokraterne anfører, at når ejerlejligheder med hensyn til beskætning af lejeværdi behandles som enfamiliehuse, så må også fradragene være de samme. Nu må vi jo huske på, at ejerlejlighedsindehavere allerede kan fratække prioritetsrenter, reserve- og administrationsbidrag, ejendomsskatter og visse udgifter til energibesparende foranstaltninger akkurat som øvrige ejerboligindehavere. Standardfradraget skulle så tjene som fradrag for reparations- og vedligeholdelsesomkostningerne. Behovet for et sådant fradrag i de ejerlejligheder, der er udstykket i de senere år, må nok siges at være mindre

end i den overvejende part af enfamiliehusene, idet selve udstykningen af ejerlejligheder er betinget af visse moderniseringskrav, som betyder, at vedligeholdelsesarbejdets omfang i ejerlejligheder alt andet lige er mindre i de nærmest følgende år.

Men vi er da opmærksomme på problemet, og vi er villige til at se på forslaget i udvalget. Vi bliver dog nødt til at understrege ministerens oplysning om, at forslaget vil medføre et provenutab på 80 mill. kr., og det indebærer, at vi må overveje forslaget i en større sammenhæng.

For det andet foreslår centrum-demokraterne, at indehavere af en- og tofamiliehuse, ejerlejligheder og stuehuse skal kunne fradrage udgifter til reparation, vedligeholdelse og energibesparende investeringer op til 10.000 kr. årligt. Det forudsættes, at disse arbejder udføres af momsregistrerede virksomheder, og at udgifterne kan dokumenteres.

Fradraget indeholder altså to typer udgifter. For så vidt angår reparations- og vedligeholdelsesomkostningerne er forslaget tilsyneladende sådan udformet, at ejeren får fradrag to gange for stort set de samme udgifter, dels det allerede gældende standardfradrag, dels fradrag for dokumenterede udgifter. Det finder vi urimeligt.

For så vidt angår den udvidede adgang til at fratække udgifter til energibesparende foranstaltninger tror vi ikke, at dette vil medføre nogen nævneværdig forøgelse af energinvesteringernes omfang. Den allerede gældende ordning med fradrag for halvdelen af omkostningerne op til 3.000 kr. er kun udnyttet i meget ringe omfang.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget vil centrum-demokraterne afskaffe anvendelsen af energikonsulenter. Hvad er det for energikonsulenter? Når det gælder ejerboliger, er der jo ikke pligt til at anvende energikonsulenter undtagen i et enkelt tilfælde, hvor det i øvrigt også er særdeles velbegrunder. Ejeren kan anmode om konsulentbistand, men der er ingen pligt, og kommunalbestyrelsen kan ikke betinge sin godkendelse af, at der foreligger konsulenterklæring.

Ud fra disse betænkeligheder og set i sammenhæng med det provenutab og de administrative byrder, som ministeren drog frem, kan venstre ikke støtte dette forslag.

Hagen Hagensen (KF):

[Hagen Hagensen]

Det går så stærkt i disse år, og vi laver så ofte om på lovene, at det en gang imellem kan være lidt svært at finde ud af, hvilken lov det nu er man skal til at ændre på. Her er der stillet forslag om at ændre nogle bestemmelser i ligningsloven, der senest er offentliggjort ved lovebkendtgørelse nr. 462 af 13. september i fjor med en senere ændring af november samme år. Jeg skal erkende, at da jeg skulle til at slå op i det, der var naturligt for mig, for lige at se på loven hjemme, så slog jeg jo op i Meddelelser fra statsskattedirektoratet, hvor jeg fandt lovebkendtgørelse nr. 63 af 16. februar 1978, der gælder for 1978, medens det, vi nu skal drøfte, drejer sig om 1979. Undertiden kan det selv for os, der har med tingene at gøre til daglig, være lidt svært at finde hen til, hvad det er for en lov, vi skal have med at gøre.

Derfor kunne det være ønskværdigt, om vi, når vi drøfter dette forslag her i dag, sammenholder det med nogle andre forslag, vi behandler – forslag om lejeværdiers fastsættelse og meget andet – og søger frem til at få lagt det fast for en vis periode, således at vi ikke med måneders, undertiden kun med få måneders mellemrum skal til at lave om på tingene.

Det er sagt fra denne talerstol, at det var som et led i realkreditforliget i 1969, man gik ind for, at der ikke skulle være standardfradrag for ejerlejligheder. Der er altså gået 10 år siden, og jeg ved ikke, hvor mange gange vi har lavet lovgivningen om siden da. Hvis vi dengang har gjort noget, der ikke var helt velgennemtænkt, så var der da grund til at få rettet tingene nu.

Jeg kan sige, at det konservative folkeparti slutter sig til forslaget om, at standardfradrag også kommer til at omfatte ejerlejligheder, og at vi i øvrigt mener, at standardfradragets maksimumsbeløb, der er ganske ude af rytm med den stigningstakt i udgifter, der i øvrigt har været, bliver reguleret, hvis ikke man når over til det, som er det andet led af CDs forslag her i dag, at fastsætte langt højere beløb anvendt til vedligeholdelse, isolering m.v., der mod dokumentation og med regninger fra momsregistrerede virksomheder kan trækkes fra for ejerboliger m.fl.

Det er nok givet, at man ikke kan få både i pose og i sæk, men vi har jo i et af de regelsæt, vi har haft, haft adgang til at vælge, om man ville have dette standardfradrag el-

ler man ville vælge en anden form. Det gjaldt for tofamilieshuse, og vi kunne vel overveje igen at have det på den ene eller den anden måde, sådan at folk kunne vælge, om de ville have et standardfradrag med de ulemper, som det kan indebære, eller om de ville have adgang til at fradrage et større beløb mod dokumentation.

Hvad angår udgifter til isoleringsarbejder, gælder det jo, at det nuværende fradrag, der er maksimeret til 3.000 kr., er et led i augustforliget 1977, hvor også det konservative folkeparti har ansvar, ja, vel egentlig også ansvar for, at reglen kom til verden. Den blev blot ikke, som vi ønskede den, og det ved man også godt. Det er en kendt sag, at vi havde ønsket grænsen langt højere op, og at vi også ville have været fri for alt, hvad der er af administrativt besvær med det regelsæt, der nu blev indført, med både forhåndsgodkendelse og kontrol efterfølgende fra kommunernes side.

Jeg vil gerne sige, at vi gerne vil i forhandling med den nuværende regering med henblik på at søge at få rettet op på de ting, som sikkert har gjort, at der ikke er blevet brugt så overvældende mange af de penge, der var sat af dertil. Af de 200 mill. kr., der blev sat af, er der vist ikke brugt mere end 30 mill. kr., og det er ikke tilfredsstillende, men det skyldes altså, at det regelsæt, vi fik, ikke var godt nok. Beløbsgrænsen var for lav, man skulle selv bære de første 1.000 kr., og i øvrigt skulle man have alt det bureaukrati, som i og for sig ingen særlige steder hører hjemme. Vi måtte gå ind på det dengang, men vil da gerne sige, at vi er meget villige til at genforhandle dette forlig. Hvis der fra regeringens side er vilje dertil, så skulle vi nok kunne komme igennem med det.

Vi tror egentlig også, det ville være klogt, om man udvidede beløbene, således som CD har foreslået det. Vi kan stort set give tilslutning til de forslag, CD er kommet frem med. Jeg har nævnt det ene direkte, og jeg har også nævnt, at man kan overveje, om det netop skal være beløbet på de 10.000 kr. Det er vel noget, som vi kan drøfte nærmere under udvalgsarbejdet.

Der er for mig ingen tvivl om, at vi vil få bedre boliger, vi vil få mere arbejde, og vi vil også få større energibesparelse ved gennemføre de tanker, som det konservative fol-

[Hagen Hagensen]

keparti har gjort sig om det, og som også CD nu ved det foreliggende forslag og også tidligere har gjort sig derom.

Der er ikke spor tvivl om, at det er sandt, når det siges, at der er et provenutab i dette. Men man glemmer vel den anden side, alt det arbejde, der bliver udført. Når det skal være af momsregistrerede virksomheder, vil der jo både komme afgifter ind og også skatter af den indtjening, som de pågældende, der udfører arbejdet, har derved.

Jeg tror, dette må være en tilstrækkelig begrundelse for, at vi slutter op omkring CDs forslag som et godt grundlag for at drøfte tingene videre, hvad angår beløbsstørrelser, og holder fast ved det, der for mig er det væsentlige, at vi fastholder linjen med, at det skal være fradrag, man giver dem, der har de huse, der skal sættes i stand, og at man ikke går tilbage til den tilskudsordning, der har været gældende.

Ole Olsen (SF):

Nu er der jo flere, der har været heroppe og gennemgået lovforslaget rent teknisk, så jeg skal undlade det. Jeg tror nok, både hr. Bollmann og vi andre efterhånden forstår, hvad lovforslaget drejer sig om.

Jeg vil meget gerne med det samme give hr. Bollmann den indrømmelse, at var det kun spørgsmålet om, hvorvidt parcelhuse kunne have standardfradrag og ejerlejligheder kunne have standardfradrag, ja, så kunne jeg ikke komme med nogen god argumentation for, at parcelhusene skulle have, mens ejerlejlighederne ikke skulle have. Det vil jeg blankt erkende.

Men det første, der blev sagt heroppefra, var, at det kom jo som et led i et forlig. Man kan godt synes, det er en lidt fjollet måde at lave et forlig på, hvis man ikke kan lide ejerlejligheder, da at gå hen og sige: så skal I ingen standardfradrag have. Jeg synes, det er en fjollet måde. Det havde været mere rimeligt at forsøge at forhindre udstykningen.

Når vi nu faktisk har fået udstykket en del af den gamle boligmasse til ejerlejligheder, og når der bygges ejerlejligheder, ja, så vil vi – fra SFs side i hvert tilfælde – bestemt ikke være efter ejerlejlighedsindehaverne; vi synes, det ville være en dum form for forfølgelse. Jeg var lige ved at sige, jeg fangede lidt i luften af det, men jeg håber altså ikke, det er

rigtigt. Noget andet er, at vi – og jeg håber, vi bliver flere og flere – er modstandere af at udstykke flere udlejningsejendomme til ejerlejligheder.

Bollmann og jeg har snart drøftet beskatning af boligen en del gange, så vi ved efterhånden godt, at vi sådan set kan følges ad et godt stykke hen ad vejen. Men det er også sådan, at skal vi have lavet en reform – specielt med den regering, vi har nu; det ser sort ud – som drejer sig om boligbeskatningen, f.eks. om i højere og højere grad at få boligen bort fra selvangivelsen, så er jeg ikke sikker på, at jeg bare kan give hr. Bollmann en lille godbid. Jeg kan godt se, han ser sulten ud efter at få den, så jeg tror nok, det er klogere at tage den med og så håbe på, at hr. Bollmann nok vil være med til at få den ved en forhandling, så vi i hvert fald er nogle flere partier, der vil komme ind og lave et bredt forlig om beskatningen af boligen.

Kaj Hansen (DKP):

Som allerøverste overskrift på forslaget kunne man godt skrive: »Vi, som går skattevejen«, for det er jo hele forslagets indhold. Nu er forslagets direkte indhold omtalt nogle gange, men jeg kan sige, at vi ikke kan medvirke til, at standardfradraget også skal indføres for ejerlejligheder. Vi ved jo, hvad det ville betyde, hvis det blev gennemført. Det ville betyde, at de ejerlejligheder, der er til salg, selvfølgelig ville blive så meget dyrere, som den skattefordel indeholder, hvis man også får standardfradraget til at gælde for ejerlejligheder.

Princippet i den lov, som blev vedtaget i december 1977, hvorefter man skulle have lov til inden for disse 3.000 kr. at fradrage isoleringsudgifter, bliver der nu advaret meget kraftigt imod at indføre her. Jeg synes også, man bør erkende, at det var den forkerte vej, man gik, og jeg tror også, socialdemokratiets ordfører faktisk er nået frem til den erkendelse, selv om han på et tidligere tidspunkt stemte for den nugældende lov.

Nu er spørgsmålet: hvad skal man så gøre i denne situation? Jeg har forstået, at der er temmelig mange millioner kroner til rådighed fra denne konto. Nu er det en skam, at boligministeren ikke også er her, for jeg har forstået, at han er interesseret i nogle af de penge. Jeg tror nok, man kunne lave en for-

[Kaj Hansen]

nuftig ordning, hvor man fik kombineret isoleringen med byfornyelse og med boligforbedring, og jeg har forstået, at der i regeringen skulle være tanker om at overføre nogle hundrede millioner kroner – 400 eller 500 mill. kr., eller hvor meget det kan være – til opgaver, som efter den nuværende lov kaldes sanering, men som i virkeligheden skulle dække et videre begreb, nemlig det, vi kalder byfornyelse.

Jeg ved ikke, om ministeren – det er altså ikke boligministeren i dag – kan oplyse noget om, hvor langt man er kommet med de planer.

Jeg vil også gerne spørge, om man i den forbindelse ikke også kunne tænke sig at finansiere de pilotprojekter, der ligger forskellige steder, bl.a. i Århus, hvor man har en fuldt færdig plan. Jeg tror, det ville være en fornuftig foranstaltning, hvis man fik gennemført nogle pilotprojekter for byfornyelse, også for hurtigst muligt at indvinde nogle erfaringer til den byfornyleslov, der senere skal gennemføres.

Vi kan altså ikke støtte forslaget, og vi kan i særdeleshed ikke støtte forslaget, fordi vi mener, at pengene kunne anvendes på en meget mere fornuftig måde. Jeg har her antydet, hvordan det bl.a. kunne ske.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne gentage, selv om det har været sagt et par gange, at forslaget koster nogle penge. Ministeren anslog det til 80 mill. kr., og hvis 100.000 husejere benyttede sig af tilbuddet om de 10.000 kr. ekstra, så blev der et provenutab derudover på 550 mill. kr. Det er nok i underkanten af, hvad det vil blive, hvis man skal gå ud fra de oplysninger, der foreligger om fradraget i dag, men lad det ligge. Det vil beløbe sig til mellem 630 og 670 mill. kr., som der ikke er anvist dækning for. Det er den ene ting, som jeg synes bør huskes, når vi diskuterer det.

Det første forslag går ud på at inddrage ejerlejligheder under ordningen med standardfradrag. Jeg vil gerne gentage, hvad jeg har sagt tidligere, at vi da gerne vil overveje at indføre et fradrag for ejerlejligheder, men ikke efter de nugældende regler. Det næste forslag går ud på, at man ud over bevarelse af standardfradraget – som vel i dag skulle være på op mod 6.000 kr., hvis det skulle

være fulgt med prisudviklingen – skal have lov til at trække 10.000 kr. fra. Da det skal ske efter de gældende regler for fradrag, kan vi under ingen omstændigheder fra radikal side forhandle om eller gå ind for dette forslag. Jeg vil gerne lige ridse op, hvad det betyder. Det er et forslag fra centrumdemokraterne om, at en arbejder, der ejer et hus, skal have lov til, hvis han i øvrigt har pengene eller kan låne dem, at sætte sit hus i stand for 10.000 kr., hvortil han så får et tilskud på 4.300 kr. fra de andre skatteydere. Hvis det er en funktionær, der ejer en ejerbolig, så skal funktionæren ikke have 4.300 kr. i tilskud fra andre skatteydere, men 5.700 kr., fordi funktionæren tjener mere end arbejder.

Og hvis det er en direktør, der ejer huset og også ønsker at reparere det for 10.000 kr., så skal direktøren hverken have 4.300 kr. som arbejder eller 5.700 kr. som funktionær, men han skal have 7.010 kr. i tilskud fra de andre skatteydere. Det er et så usocialt, asocialt forslag, at vi end ikke vil tage det op og drøfte det alvorligt.

Arne Bjerregaard (KrF):

De sidste udregninger forekom mig at være bekendte. Lad mig dog lige indskyde, når hr. Bernhard Baunsgaard altid kommer med »direktøren«, at jeg kender et par stykker, som ikke kommer op i den klasse, som hr. Bernhard Baunsgaard altid registrerer dem i. Der er faktisk visse, som ikke kommer over de 100.000 kr.

Om selve lovforslaget må jeg sige, at vi ønsker ikke på nuværende tidspunkt at tage stilling for eller imod dette forslag, og årsagen er ganske simpelt den, at regeringen har fremlagt sine boligforslag, som vi mener først må færdigbehandles. Det kunne jo være, at der i regeringens forslag om ændring af ligningsloven kunne indarbejdes noget af det, som er fremlagt i dette forslag.

Vi ønsker at afvente behandlingen af regeringens forslag, inden vi ønsker at tage stilling til dette forslag, så vores stilling står altså åben.

Flygaard (DR):

Retsforbundet kan ikke medvirke til gennemførelsen af det foreliggende forslag til lov om ændring af ligningsloven.

[Flygaard]

Vi tror, at det forslag, der er om at indrømme et fradrag på 10.000 kr., må opfattes som en lapsus, hvis det er således, at man kan få det fradrag ved siden af standardfradraget, men det kan vi måske få opklaret, når centrum-demokraterne nærmere gør rede for deres forslag.

Vi kan som sagt ikke medvirke til gennemførelsen af det foreliggende forslag. Specielt vil vi gerne gøre opmærksom på, at det ud fra mange skattemæssige hensyn forekommer særlig urimeligt, når man foreslår, at forbedringsudgifter kan fratrækkes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Vi kan ikke medvirke til, at ejerlejligheder, der jo i høj grad har et egentligt lejlighedspræg over sig, får indrømmet fradrag. Vi vil gerne pege på, at hvis det er således, at der er en skattemæssig fordel, så vil der også være en tilbøjelighed til, at denne skattefordel bliver kapitaliseret, således at det i højere grad bliver de nuværende ejere end de fremtidige ejere, der får fordel af et sådant fradrag.

Der er et enkelt punkt, hvor vi egentlig godt kan følge centrum-demokraterne, og det er med hensyn til spørgsmålet om dokumentation. Vi synes, at man i givet fald skal præstere dokumentation for de afholdte vedligeholdelsesudgifter, for at de kan bringes til fradrag.

Bollmann (CD):

Som det klart fremgår, er der egentlig tale om to forslag, nemlig om indførelse af standardfradrag for ejerlejligheder og om en væsentlig udvidelse af de nugældende regler for fradragsret i forbindelse med isolering, således at der også fremover skulle gives ret til fradrag for udgifter til reparation og vedligeholdelse.

Jeg skal tage den sidste del først og sige, at det er rigtigt forstået, som nogle ordførere har været inde på, at der er tale om et fradrag ud over standardfradraget. Det fremgår egentlig også, hvis man læser lovforslaget.

Når vi har fundet det rigtigt nu at fremsætte forslaget, så skyldes det først og fremmest, at de lovændringer, der blev gennemført som følge af augustforliget i 1977, hvor de 4 gamle partier ændrede tilskudsordningen til en fradragsordning, ikke rigtig har opfyldt forventningerne. Disse regler medfør-

te, at en almindelig skatteyder ikke blev motiveret til at foretage disse arbejder, for det første på grund af en alt for lav grænse, for det andet på grund af den administration og de besværligheder, også med energikonsulenter, som var en følge af denne lovgivning. Derfor bliver der ikke foretaget de energibesparende forbedringer, som ikke mindst den senere tids energisituation har gjort endnu mere påkrævede.

CD har også fremhævet, at den oplysningspligt, der er indeholdt i forslaget, vil virke positivt over for den tiltagende form for skattesnyderi, som bl. a. er kendt som måneskinsarbejde. I øvrigt mener jeg, at intentionerne på dette område helt følger regeringens eget forslag, som vi har til behandling i skatteudvalget i øjeblikket. Skatteministeren sagde i sin fremsættelse, at regeringens forslag kun berører et hjørne af problemet, og deri er jeg ganske enig. Men skatteministeren sagde også, at det var den eneste mulighed for at klare det, og heri er jeg dybt uenig. Her kommer vi altså med lovforslag nr. L 188 og går betydeligt videre. Det er netop på reparations- og vedligeholdelsesområdet, de store problemer ligger.

Vi har i dag i argumentationerne mod vort forslag hørt, for det første at det bliver alt for dyrt, og for det andet at det ingen effekt har, at ingen benytter sig af det. Jeg vil gerne sige, at i hvert fald begge påstande holder ikke, for hvis ingen bruger det, så bliver det ikke for dyrt.

Naturligvis har vi også set meget på beskæftigelses hensynet. Jeg tror ikke, der kan være nogen som helst tvivl om, at der er meget store positive beskæftigelsesmæssige virkninger af forslaget. Man sidder her i tinget gang på gang og drøfter, hvad man kan gøre ved beskæftigelsen, men man taler kun om principper og fine hensigtserklæringer. Her ligger et praktisk forslag, som virkelig vil give resultater, men det har åbenbart ikke den store interesse. Det er meget mere spændende, hvad der skal ske om 10 år, end hvad der skal ske i dag. Derfor kan vi kun appellere til de partier, som jo er enige med os i selve indholdet, om at gøre noget alvorligt ved sagen. Det gælder ikke mindst det ene af regeringspartierne, venstre, som jo selv tidligere har talt meget positivt om den samme sag.

[Bollmann]

Den anden del, forslaget om indførelse af standardfradrag for ejerlejligheder, skal jeg ikke sige så meget om. Vi finder bare, at det er rimeligt og naturligt at tage denne del med, når nu disse ejerlejligheder i øvrigt har samme skattemæssige forpligtelser som andre ejerboliger.

Hr. Karl Nielsen var bl. a. inde på, at det ingen effekt havde. Jeg synes, det er interessant, at dette var i stik modsætning til, hvad ministeren sagde, nemlig at det var alt for dyrt. Jeg tror ikke på – og det tror jeg ingen kan modbevise – at begge de ting kan blive sandhed.

Må jeg sige tak til fremskridtspartiet, der dog var en lille smule positivt over for noget af forslaget. Fremskridtspartiets ordfører var inde på, at vi skulle anvise dækning, og at det var uansvarligt osv. at komme med sådan nogle forslag. Jeg vil da godt spørge, om det er mere ansvarligt at komme med de forslag, som fremskridtspartiet kommer med, og så anvise dækning på en måde, som alle ved er totalt urealistisk. Jeg er helt klar over, at fremskridtspartiet har gjort et stort arbejde, men hvor megen fornuft, der ligger bag fremskridtspartiets forslag, vil jeg helst undgå at udtale mig om nu.

Må jeg sige tak til det konservative folkeparti for støtten. Vi er enige om, at hvis lejeværdien kunne blive fastlåst, som der har været forslag fra både CD og konservative om flere gange, eller hvis vi kunne overbevise regeringen om, at man kunne udsætte en forhøjelse af lejeværdien, så ville vi da gerne lade være med at insistere på, at dette forslag skal vedtages i denne samling.

Hr. Ole Olsen var inde på noget med godbidder. Jeg ved ikke, hvor meget enige vi er i de forslag om afvikling af lejeværdien. Vi er i hvert fald dybt uenige om, hvordan man skal behandle den allerede eksisterende gæld i forbindelse med afviklingen af fradrag for renter af egen bolig. Det tror jeg også hr. Ole Olsen ved.

Endelig skal jeg sige, at jeg er ganske klar over, at vi har et andet forslag til behandling om ændring af ligningsloven. Jeg synes også, jeg godt kan sige, at vi endnu ikke har set nogen som helst tegn på, at regeringen overhovedet ønsker at gå med til ændringer i lovforslag nr. L 135, men jeg skal ikke tage hul på andenbehandlingen af det lovforslag nu.

Vi har med nærværende forslag ønsket at få en fortsat debat om anvendelsen af de midler, der er afsat til energibesparende foranstaltninger, vi har ønsket at fremme beskæftigelsen, og vi har også ønsket at forbedre skattekontrollen. Jeg finder, at nærværende forslag tager hensyn til alle disse ting, og i det lys synes jeg også de provenumæssige konsekvenser skal ses.

Alle de betænkeligheder, der i øvrigt er rejst fra andre ordførere, har vi jo hørt før, bl. a. fra hr. Bernhard Baunsgaard. Dem hørte vi også, da han selv var med til at stemme for SVKRs forslag for 1½ år siden, hvor man gik ind på det samme område. Vi har hørt den med direktøren og arbejderen osv. hundrede gange fra hr. Bernhard Baunsgaard.

Jeg må til sidst sige tak for de positive ting, der er sagt om forslaget – det gælder selvfølgelig også bemærkningerne fra hr. Ole Olsen.

Ole Olsen (SF):

Hr. Bollmanns hukommelse må være dårlig. Hvad forskel skulle der være mellem at afvikle fradraget for renter af den bestående gæld over en fast periode – så kan man sige 15 eller 10 eller 12 år – eller afvikle det, som hr. Bollmann vil, i takt med afviklingen af den faktisk bestående gæld? Hvis hr. Bollmann ikke mener, det omtrent giver samme resultat, så bedes han slå tilbage og selv finde – jeg har ikke kunnet gøre det nu – hvad hr. Erhard Jakobsen har sagt om den side af sagen. Hr. Erhard Jakobsen og jeg var enige om, at den forskel i hvert fald var meget lille. Det kunne vi meget hurtigt blive enige om.

Flygaard (DR):

Jeg vil gerne takke for oplysningen om, at der skal indrømmes såvel standardfradrag som et fradrag på 10.000 kr. Det bevirker, at retsforbundet i endnu højere grad vil tage afstand fra forslaget.

Bollmann (CD):

Til hr. Ole Olsen: hvis hr. Ole Olsen kan garantere, at denne afvikling vil blive parallel, så kan det da kun glæde mig. Men CD har sagt – og det ved jeg også hr. Erhard Jakobsen har sagt ikke én, men mange gange –

[Bollmann]

at vi ikke vil være med til at røre ved allerede eksisterende gæld.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Melchior):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om en forenkling af personbeskatningen [af Bernhard Baunsgaard (RV) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 97. Fremsat 1/3 79).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

Det forslag til folketingsbeslutning fra de radikale om en forenkling af personbeskatningen – som man siger – som vi her har til første behandling, er jo en ajourført genfremstilling fra forrige folketingssamling. Efter forslaget opfordres regeringen til at ændre personbeskatningen efter nærmere angivne retningslinjer.

En række af de fradrag, som i dag gives ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, skal efter det radikale forslag danne grundlag for et fradrag i skatten på 40 pct. af beløbet. Desuden skal det såkaldte proportionalsskattestræk forlænges, og den nuværende skala for indkomstskatten til staten på 3 trin skal efter forslaget kun have 2 trin. Samtidig med denne omlægning skal progressionen for indkomstskatten til staten skærpes. Endelig er det forslagsstillernes tanke, at der skal ske en forhøjelse af personfradraget.

Som det klart fremgår af titlen på beslutningsforslaget, ønsker de radikale at forenkle indkomstbeskatningen. Det må vel også indrømmes, at en forlængelse af proportionalsskattestrækket i sig selv vil betyde en forenkling. Det er derimod sværere at få øje på forenklingen i det øvrige af de radikales forslag, som går på at omlægge en række selvangivelsesfradrag til fradrag i de beregnede skatter.

Det beløbsmæssigt mest betydningsfulde af disse fradrag, som de radikale vil have omlagt, er fradraget for private renteudgifter. Som bekendt overvejer regeringen for øjeblikket, om der kan gennemføres regler, som begrænser den nuværende fradragsret for renter af privat gæld.

I fremsættelsestalen er forslagsstillerne inde på, at tanken om at begrænse rentefradragsretten er udsendt eller måske helt opgivet. Det kan jeg i hvert fald afkræfte. Vi er i fuld gang med at undersøge de meget vanskelige problemer, der er forbundet med at begrænse fradragsretten for renter af privat gæld. Det gælder ikke mindst mulighederne for at sondre imellem de erhvervsmæssige og de private renteudgifter. De nye regler skal både føre til rimelige resultater, og de skal også kunne administreres.

Problemerne er ikke så enkle som anført i det radikale forslag. Spørgsmålet om, hvorvidt den erhvervsdrivendes renter skal kunne fradrages ved indkomstopgørelsen, skal efter de radikales forslag bero på, om renterne er opført i virksomhedens regnskab. Den rent formelle postering kan vel imidlertid ikke alene afgøre fradragsspørgsmålet. Det er rigtigt, at sondringen imellem private og erhvervsmæssige renteudgifter ikke vil få den store betydning for det store antal skatteydere, som efter det radikale forslag vil befinde sig på proportionalsskattestrækket. Men for et antal selvstændige, der har højere indkomster – og disse skatteydere har ofte meget store renteudgifter – vil det have stor betydning, om renteudgifterne skal give adgang til fradrag i indkomstskatten med en høj marginalskat, eller om renteudgifterne skal danne grundlag for et fradrag i skatten på 40 pct. af beløbet. Det betyder i virkeligheden, at man ikke kan få fuldt fradrag for erhvervsrenter.

Efter det radikale forslag skal lønmodtagerfradraget også omlægges til fradrag i skatten. Lønmodtagerfradraget dækker i vid udstrækning over driftsudgifter i forbindelse